

Gülbahar Napi'nın Orta Karniyen (Geç Triyas) Radyolarya Faunası, Elbistan, Doğu Toroslar

*Middle Carnian (Late Triassic) Radiolaria Fauna of the Gülbahar Nappe from Elbistan,
Eastern Taurides*

Uğur Kağan TEKİN¹, Yavuz BEDİ²

¹*Hacettepe Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 06532 Beytepe, Ankara*

²*Jeoloji Etüdleri Dairesi, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Eskişehir Yolu, 06520 Balgat, Ankara
uktekin@hacettepe.edu.tr, y.bedi@mta.gov.tr*

ÖZ

Çalışma alanı Kahramanmaraş İli, Elbistan İlçesi'nin yaklaşık 22 km doğusunda yer alan Köseyahya Köyü güneyinde yer alır. Doğu Toroslar'da bu bölgede stratigrafik özellikleri birbirinden farklı olan allokton birimler yayılım gösterir. Köseyahya Köyü güneyinde, Gülbahar Napi'na ait bir dilim üzerine tektonik dokanakla, altta erken Geç Triyas yaşı Ammonit fosilleri içeren kireçtaşları, ortada Geç Triyas-Erken Kretase yaşı neritik karbonat ve kalsitürbidit, üstte ise Geç Kretase yaşı pelajik, çörtlü kireçtaşlarını içeren Köseyahya Napi gelir (Bedi ve diğ., 2005).

Gülbahar Napi'na ait birimlerden Köseyahya Ölçülü Stratigrafik Kesiti alınmıştır. Bu çalışmanın amacı, bu stratigrafik kesitten elde edilen orta Karniyen Radyolarya faunası ortaya çıkarılmasıdır. Bu kesitin toplam kalınlığı 15.5 metredir. Altta ince-orta tabakalı, yeşil-sarımsı yeşil renkli kumtaşı, marn ardalanması ile başlayan birim, bol Radyolarya içeren ince-orta tabakalı, gri, bey renkli, killi kireçtaşı-yeşil, sarımsı yeşil marn, çamurtaşı ardalanması ile devam eder. Kesitte daha üst bölümde, çört nodülleri içeren bol Radyolarya'lı, ince-orta tabakalı gri, bey renkli kireçtaşı, yeşil, sarımsı yeşil renkli, laminalı marn ve çamurtaşı ardalanması gözlenir. Klastik içermeyen, yaygın gri, siyah renkli çört nodülleri içeren, ince-orta tabakalı, gri, bey renkli kireçtaşları kesitte en üstte görülen litolojik birimidir.

Bu kesitteki kısmen killi ve kısmen de çörtlü kireçtaşlarından, iyi korunmuş, bol ve çeşitliği fazla Radyolarya faunası elde edilmiştir. Bu çalışmada tanımlanan bazı Radyolarya taksonları (*Dumitricasphaera simplex* Tekin, *Divatella spinosa* Kozur ve Mostler, *Weverella tetrabrachiata tetrabrachiata* Kozur ve Mostler, *Palaeosaturnalis huuguensis* Tekin, *Triassocrucella baloghi* (Kozur ve Mostler), *Tetraporobrachia haeckeli* Kozur ve Mostler, *Nevanellus conicus* Kozur ve Mostler, *Picapora robusta* Kozur ve Mostler, *Spinotriassocampe carnica* Kozur ve Mostler) daha önce Avusturya (Kozur ve Mostler, 1979, 1981) ve Türkiye'de (Tekin, 1999; Tekin ve Göncüoğlu, 2002) sadece orta Karniyen yaşı birimlerde tespit edilmiştir. Karakteristik Radyolarya topluluğu ve özellikle Kozur ve Mostler (1994)'in orta Karniyen için zon fosil olarak kabul ettiği *Tetraporobrachia haeckeli*'nin varlığına bağlı olarak, Gülbahar Napi'nin bu kesitte ölçülen kısmında elde edilen Radyolarya faunası orta Karniyen olarak yaşlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Radyolarya, orta Karniyen, Sistematik, Elbistan, Doğu Toroslar

ABSTRACT

The study area is located at the south of Köseyahya Village situated approximately 22 km east of Elbistan Town of Kahramanmaraş City. This region as a part of Eastern Taurides includes many allochthonous sequences having different stratigraphical properties. At the south of Köseyahya Village, a slice of Gülbahar Nappe is overthrusted by Köseyahya Nappe including early Late Triassic Ammonite bearing limestones at the base, Late Triassic-Early Cretaceous neritic carbonates and calciturbidites at the central part and Late Triassic pelagic cherty limestones at the top (Bedi et al., 2005).

Köseyahya Stratigraphic Section has been measured along the units of Gülbahar Nappe. Bu çalışmanın amacı, bu stratigrafik kesitten elde edilen orta Karniyen Radiolaria faunası ortaya çıkarılmasıdır. The main aim of this study is to research middle Carnian Radiolaria fauna obtained from this stratigraphic section. Total thickness of this section is 15.5 m. It is characterized by an alternation of thin to medium-bedded, green to yellowish green colored sandstone and marl at the base. Overlying parts are represented by an alternation of abundant Radiolaria-bearing thin to medium-bedded, gray to beige colored, clayey limestone and green to yellowish green colored marl, mudstone. Higher upper parts of the section include an alternation of abundant Radiolaria and chert nodules bearing, thin to medium-bedded, gray to beige colored limestone, yellowish green colored, laminated marl and mudstone. Uppermost part of the section is represented by clastic free, thin to medium-bedded, gray to beige colored limestone with abundant gray to black colored chert nodules.

Well-preserved, abundant and diverse Radiolarian faunas have been obtained from partly clayey, partly cherty limestones in this section. Some of the taxa (*Dumitricasphaera simplex* Tekin, *Divatella spinosa* Kozur and Mostler, *Weverella tetrabrachiata tetrabrachiata* Kozur and Mostler, *Palaeosaturnalis hugluensis* Tekin, *Triassocrucella baloghi* (Kozur and Mostler), *Tetraporobrachia haeckeli* Kozur and Mostler, *Nevanellus conicus* Kozur and Mostler, *Picapora robusta* Kozur and Mostler, *Spinotriassocampe carnica* Kozur ve Mostler) in this study have only been found in the Middle Carnian strata in Austria (Kozur and Mostler, 1979, 1981) and in Turkey (Tekin, 1999; Tekin and Göncüoğlu, 2002). Based on the presence of characteristic fauna and presence especially of *Tetraporobrachia haeckeli* (index form of middle Carnian based on the zonal scheme suggested by Kozur and Mostler (1994)), the age of the Radiolarian fauna obtained from this section in Gülbahar Nappe is assigned as middle Carnian.

Keywords: Radiolaria, middle Carnian, Systematic, Elbistan, Eastern Taurides.

Değinilen Belgeler

- Bedi, Y., Usta, D., Özkan M. K., Beyazpirinç, M., Yıldız, H. ve Yusufoğlu, H., 2005, Doğu Toroslar'da (Göksun-Sarız-Elbistan) allokton istiflerin tektono-stratigrafik özellikleri, 58. Türkiye Jeoloji Kurultayı, Özler Kitabı, 262-263.
- Kozur, H. and Mostler, H., 1979, Beiträge zur Erforschung der mesozoischen Radiolarien. Teil III. Die Oberfamilien Actinommacea HAECKEL, 1862 emend., Artiscacea HAECKEL, 1882, Multiarcusellacea nov. der Spumellaria und triassische Nassellaria, Geologisch -Paläontologische Mitteilungen Innsbruck, 9, 1-2, 1-132.
- Kozur, H. and Mostler, H., 1981, Beiträge zur Erforschung der mesozoischen Radiolarien. Teil IV. Thalossphaeracea HAECKEL, 1862, Hexastylacea HAECKEL, 1862 emend. Petruhevskaya 1979, Sponguracea HAECKEL, 1862 emend. und weitere triassische Lithocyliacea, Trematodiscacea, Actinommacea und Nassellaria, Geologisch -Paläontologische Mitteilungen Innsbruck, 1, 1-208.
- Kozur, H. and Mostler, H., 1994, Anisian to Middle Carnian radiolarian zonation and description of some stratigraphically important radiolarians, Geologisch - Paläontologische Mitteilungen Innsbruck 3, 39-255.
- Tekin, U. K., 1999, Biostratigraphy and systematics of late Middle to Late Triassic radiolarians from the Taurus Mountains and Ankara Region, Turkey, Geologisch - Paläontologische Mitteilungen Innsbruck, 5, 1-297.
- Tekin, U. K. and Göncüoğlu, M. C., 2002, Middle Carnian radiolarians from the intra-pillow limestones of the Turunç Unit within the Gülbahar Nappe (Lycian Nappes, Marmaris, southern Turkey); Geodynamic implications. First International Symposium of the Faculty of Mines (ITU) on Earth Science and Engineering, Special Session-C: Regional Geology and Geophysics: The Evolution of Orogenic Belts and Surroundings, Abstracts, 84.

